

РЕШЕНИЕ

№ 306

гр. София, 18.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 09.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **7623** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба от М. Б. Б., българска гражданка, с постоянен и настоящ адрес в [населено място] и М. А. А., гражданин на Република И., подадена чрез упълномощения представител адв.Д. Г., срещу мълчалив отказ на кмета на Столична община (СО) за предоставяне на административна услуга по искане с вх.№ СОА22-ВК08-6217-/3/13.07.2022 г. за съставяне на акт за брак по реда на раздел VII от Закона за гражданската регистрация (ЗГР), както и срещу последвалото решение № СОА22-РИ01-74/26.07.2022 г. на кмета на СО, с което искането е оставено без разглеждане като недопустимо. С жалбата се твърди, че оспорените актове са неправилни и незаконосъобразни. Иска се отмяна на мълчаливия отказ, евентуално на издадения впоследствие административен акт и връщане на преписката с даване на задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона и предоставяне на срок за издаване на искания акт за граждански брак. Претендира се и присъждане на сторените по делото разноски. В открито съдебно заседание жалбоподателите се представляват от другия упълномощен представител адв. Л. К., която заявява, че поддържа жалбата.

Ответникът – кметът на Столична община в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк.К. Г. оспорва жалбата като неоснователна. Моли съда да я отхвърли.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

От фактическа страна по делото се установява следното:

На 09.03.2020 г. жалбоподателите М. Б. Б., българска гражданка, и М. А. А., гражданин на Република И. сключили в посолството на Република И. в Република България граждански брак, за което е издадено Брачно свидетелство № S./Cons/434/MR/2020-1 от 09.03.2020 г. Издаденото брачно свидетелство и другите документи са били легализирани в Министерството на външните работи (МВНР).

На 24.03.2020 г. на оспорващите е отказано от Ритуална зала „К. село“ да им се издаде Акт за граждански брак, поради нарушение на чл.6, ал.1 от Кодекса на международното частно право (КМЧП). На 15.05.2020 г. пред кмета на район „В.“ на СО е депозирано искане за регистриране в РБългария на гражданския брак, сключен в Посолството на Република И. в [населено място]. Същото е било изпратено от секретаря на район „В.“ на СО до Дом на културата „К. село“ с указания при отказ за регистрация, да бъдат изложени мотиви. В писмо с изх. №ПРО20-ВК08-26/28.05.2020 г. директорът на Столичен дом за радостни обреди е уведомил кмета на район „В.“ на СО, че гражданският брак между българската гражданка М. Б. и индийския гражданин М. А. А., е сключен в нарушение на чл.6, ал.1 от КМЧП, поради което и Столичният дом за радостни обреди отказва да го регистрира. Това писмо е обжалвано по съдебен ред. С определение № 617 от 27.01.2021 г. по адм. дело № 7666/2020 г. Административен съд – София град е приел, че оспореното пред него писмо не е индивидуален административен акт и не подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната норма на чл.21, ал.5 от АПК. С тези съображения е оставил жалбата без разглеждане. Определението е потвърдено с определение № 5763/13.05.2021 г. по адм. дело № 3120/2021 г. на Върховния административен съд.

На 06.04.2022 г. е отправено ново искане със същото съдържание този път пред кмета на район „К. село“ на СО. Произнасяне по това искане няма.

На 13.07.2022 г. жалбоподателите са подали до кмета на СО искане с вх.№ СОА22-ВК08-6217-/3/13.07.2022 г. за предоставяне на административна услуга по гражданска регистрация за съставяне на акт за брак по реда на раздел VII от ЗГР. Към искането е приложен препис от брачно свидетелство № S./Cons/434/MR/2020-1 от 09.03.2020 г. за сключен в посолството на Република И. в Република България граждански брак.

На 26.07.2022 г. кметът на СО се е произнесъл с решение № СОА22-РИ01-74. С него искането е оставено без разглеждане като недопустимо. С решението е установено, че искане с идентично съдържание е депозирано пред кмета на район „В.“ на СО на 15.05.2020 г. и пред кмета на район „К. село“ на СО на 06.04.2022 г. Тъй като по тези искания нямало произнасяне, с решението е прието, че е формиран мълчалив отказ от компетентния по силата на заповед № СОА20-РД09—523/03.01.2020 г. на кмета на СО орган – кмет на район на СО. Мълчаливите откази като необжалвани били влезли в сила. Поради това и на основание чл.27, ал.2, т.1 от АПК искането е оставено без разглеждане.

При така установеното от фактическа страна и след като извърши по реда на чл.168, ал.1 от АПК цялостна проверка за законосъобразност на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 от АПК, Административен съд - София град намира от правна страна следното:

Съгласно чл.57, ал.1 от АПК административният акт се издава до 14 дни от датата на започване на производството. В случая производството е започнало по искане,

подадено от жалбоподателите до кмета на СО на 13.07.2022 г. На 26.07.2022 г. кметът на СО (в срока по чл.57, ал.1 от АПК) се е произнесъл с решение № СОА22-РИ01-74, с което искането е оставено без разглеждане като недопустимо.

При тези данни съдът приема, че не е налице мълчалив отказ на кмета на СО да се произнесе по отправеното до него искане за издаване на акт за граждански брак, доколкото е налице акт, издаден в предвидения в чл.57, ал.1 от АПК срок. Съобщението за издадения акт е получено от адв. Л. К. на 29.07.2022 г. Жалбата е подадена на 11.08.2022 г., т.е.в срока по чл.149, ал.1 от АПК.

Решение № СОА22-РИ01-74/26.07.2022 г. притежава белезите на индивидуален административен акт, съгласно легалната дефиниция, установена в чл.21, ал.3 от АПК. Съставянето на акт за брак представлява административна услуга по смисъла на § 1, т.2 от ДП на Закона за администрацията. Съгласно §8 от ПЗР на АПК, уредените в кодекса производства за издаване на индивидуални административни актове и тяхното обжалване по административен и съдебен ред се прилагат и при извършването на административни услуги, както и при обжалването на отказите за извършването им, освен ако в специален закон е предвидено друго.

С оглед на изложеното Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав, намира жалбата, като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в преклузивния срок по чл.149, ал.1 от АПК, за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна.

Необоснована е преценката на административния орган, че доколкото компетентните административни органи – кметовете на район „В.” и район „К. село” на СО не са се произнесли по отправеното до тях искане за издаване на акт за граждански брак са налице мълчаливи откази, които като необжалвани били влезли в сила.

На първо място следва да се посочи, че по първото искане, депозирано пред кмета на район „В.” на 15.05.2020 г. до жалбоподателите е изпратено писмо от директора на Столичния дом за радостни обреди. Съгласно приложимата норма на чл.35, ал.1 от ЗГР актовете за гражданско състояние се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или кметството, на чиято територия са станали събитията. В ал.3 на чл.35 от ЗГР изрично е предвидено, че длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината е кметът, който може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация. Според определение № 617 от 27.01.2021 г. по адм. дело № 7666/2020 г. на Административен съд – София град по делото не са ангажирани доказателства кметът на СО, респективно кметът на район „В.“, да е възложил на директора на Столичния дом за радостни обреди да осъществява функциите на длъжностно лице по гражданското състояние на територията на СО, включително тези по чл.72, ал.3 от ЗГР. След като компетентен да се произнесе по искането от 15.05.2020 г. е бил кметът на СО или респективно кметът на район „В.“, а на жалбоподателите е изпратено писмо от орган, комуто функции на длъжностно лице по гражданското състояние не са предоставяни със заповед на компетентния орган, не може да се приеме, че е налице мълчалив отказ.

От друга страна по определението на чл.2, ал.2 от ЗГР, актовете за гражданско състояние са официални писмени документи. Поисканото от оспорващите издаване на акт за сключен граждански брак не представлява искане за издаване на индивидуален

административен акт от вида на уредените в чл.21 от АПК. Длъжностното лице по гражданското състояние не е административен орган или друг носител на разпоредителни административни правомощия. То не издава актове, по силата на които за лицата възникват права или задължения, а съставя официални свидетелстващи документи, с които регистрира събитията раждане, брак и смърт или извършва промени в данните, съдържащи се в документите, в предвидените от закона случаи. С оглед тези характеристики следва да се направи извод, че изразеното в документите удостоверително изявление на длъжностното лице не представлява властническо волеизявление, с което се издава индивидуален административен акт. Затова липсата на отговор в рамките на определен срок на отправеното от жалбоподателите искане не може да се приравни на мълчалив отказ по смисъла на чл.58, ал.1 от АПК, който подлежи на контрол за законосъобразност по реда на Административнопроцесуалния кодекс (вж. решение № 586/16.01.2018 г. по адм. дело № 363/2017 г. на ВАС).

По тези съображения кметът на СО, който е сезиран с искане за съставяне на акт за сключен граждански брак, е следвало да се произнесе като или издаде исканият официален документ или постанови мотивиран отказ по същество. Фактът, че кметът на СО е делегирал правомощията си като длъжностно лице по гражданското състояние на кметовете на районите на СО със заповед № СОА20-РД09—523/03.01.2020 г., не го освобождава от това му качество. Според ТР № 4 от 22.04.2004 г. по тълк. дело № 4/2002 г. на ОСС на двете колегии на Върховния административен съд, делегирането представлява възможност, предвидена в закона, временно - за определен случай или период от време, съгласно конкретната обстановка и преценката на горестоящ административен орган, той да предостави част от правомощията си на някой от подчинените му органи. Подчиненият орган издава административни актове въз основа на това специално овластяване от органа, в чиято компетентност поначало е решаването на съответния проблем...Делегирайки част от правомощията си на свой подчинен орган обаче, делегиращият не се е лишил от тях въобще. Той е в правото си и сам да постанови акт, за издаването на който вече е делегирал другиму правомощия. Поради това кметът на СО, след като е бил сезиран с искане е следвало или да се произнесе сам или да изпрати преписката на оправомощен от него орган.

По изложените съображения оспореният акт следва да бъде отменен като незаконосъобразен, а преписката да се изпрати на административния орган за ново произнасяне, при спазване на указанията, дадени в настоящото решение.

При този изход на спора на основание чл.143, ал.1 от АПК в полза на жалбоподателите следва да бъдат присъдени сторените от тях в производството по делото разноски. Същите са своевременно поискани като по делото са представени доказателства за заплащане на държавна такса в размер на 20 лв. (по 10 лв. за всеки от двамата жалбоподатели). Затова ответникът следва да бъде осъден да заплати разноски в размер на 20 лв.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.174 от АПК Административен съд –София град, второ отделение, 30-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № СОА22-РИ01-74/26.07.2022 г. на кмета на Столична община.

ИЗПРАЩА административната преписка на кмета на Столична община за произнасяне по искане с вх.№ СОА22-ВК08-6217-/3/13.07.2022 г. за съставяне на акт за брак по реда на раздел VII от Закона за гражданската регистрация, подадено от М. Б. Б. и М. А. А., като определя 14-дневен срок от получаване на съобщението за влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на М. Б. Б., българска гражданка, с постоянен и настоящ адрес в [населено място] и М. А. А., гражданин на Република И., направените разноски по делото в размер на 20 (двадесет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: